U S N E S E N Í

Zvláštní senát zřízený podle zákona č. 131/2002 Sb., o rozhodování některých kompetenčních sporů, složený z předsedy JUDr. Pavla Simona a soudců JUDr. Romana Fialy, Mgr. Víta Bičáka, Mgr. Ing. Radovana Havelce, JUDr. Tomáše Rychlého, Ph.D., a Mgr. Jitky Zavřelové, rozhodl o návrhu **Okresního soudu v Ústí nad Labem** na rozhodnutí kompetenčního sporu mezi ním, jako soudem rozhodujícím v občanském soudním řízení na straně jedné, a **Krajským soudem v Brně**, jako soudem rozhodujícím ve správním soudnictví na straně druhé, a dalších účastníků sporu vedeného u Okresního soudu v Ústí nad Labem pod sp. zn. 77 C 166/2023, o žalobě proti rozhodnutí Energetického regulačního úřadu ze dne 10. 1. 2023, čj. 08854-15/2022-ERU: žalobkyně **CZ IZOLACE s.r.o.,** IČO 47973391, se sídlem v Ostravě, Blanická 834/140, žalovaná v občanském soudním řízení **GasNet, s.r.o.,** IČO 27295567, se sídlem v Ústí nad Labem, Klíšská 940/96, a žalovaný ve správním soudnictví **Energetický regulační úřad,** se sídlem v Jihlavě, Masarykovo nám. 5,

takto:

I. P ř í s l u š n ý vydat rozhodnutí ve věci vedené u Okresního soudu v Ústí nad Labem pod sp. zn. 77 C 166/2023, **j e s o u d v e s p r á v n í m s o u d n i c t v í .**

II. Usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 19. 4. 2023, čj. 30 A 28/2023-14, **s e z r u š u j e .**

O d ů v o d n ě n í :

[1] Podáním doručeným dne 15. 6. 2023 zvláštnímu senátu pro rozhodování některých kompetenčních sporů (dále jen „zvláštní senát“) navrhl Okresní soud v Ústí nad Labem (dále jen „navrhovatel“ či „okresní soud“), aby zvláštní senát rozhodl spor o pravomoc podle § 1 odst. 1 písm. a) zákona č. 131/2002 Sb., o rozhodování některých kompetenčních sporů (dále jen „zákon č. 131/2002 Sb.“), který měl vzniknout mezi ním, jako soudem rozhodujícím v občanském soudním řízení na straně jedné, a Krajským soudem v Brně, jako soudem rozhodujícím se správním soudnictví na straně druhé (dále jen „krajský soud“), ve věci týkající se žaloby proti rozhodnutí Rady Energetického regulačního úřadu ze dne 10. 1. 2023, čj. 08854-15/2022-ERU, vedené u okresního soudu pod sp. zn. 77 C 166/2023.

[2] Z návrhu na zahájení kompetenčního sporu a přiložených rozhodnutí vyplynulo následující.

[3] CZ IZOLACE s.r.o. (dále jen „žalobkyně“) dne 21. 7. 2021 adresovala společnosti GasNet, s.r.o. žádost o připojení k distribuční soustavě. Následně GasNet, s.r.o. zaslala žalobkyni návrh smlouvy, kterému však žalobkyně opakovaně vytýkala chyby a nedostatky. Mezi žalobkyní a GasNet, s.r.o. ani po vzájemné komunikaci nedošlo k dohodě o uzavření smlouvy o připojení k distribuční soustavě, a proto dne 29. 3. 2022 žalobkyně obdržela negativní sdělení ze strany společnosti GasNet, s.r.o., že se její žádost o připojení ke dni 31. 3. 2022 *stornuje*.

[4] Žalobkyně poté podala dne 15. 4. 2022 u Energetického regulačního úřadu (dále také jen „ERÚ“) návrh na rozhodnutí sporu mezi ní a společností GasNet, s.r.o. ve smyslu § 17 odst. 7 písm. a) zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (dále jen „energetický zákon“), přičemž navrhovala, aby ERÚ rozhodl, že GasNet, s.r.o. je povinna vyřídit žádost žalobkyně ze dne 21. 7. 2021 o připojení k distribuční soustavě a předložit žalobkyni návrh smlouvy o připojení, který společnost zavazuje po dobu 12 měsíců ode dne doručení žádosti, a že stornování žádosti ze dne 31. 3. 2022 je neplatné. ERÚ žalobkyni několikrát vyzval k odstranění vad návrhu – vzhledem k tomu, že se jednalo o sporné řízení podle § 17 odst. 7 písm. a) energetického zákona, bylo třeba za účelem dostatečně určitého návrhu formulovat konkrétní znění smlouvy o připojení, a požadovat, aby GasNet, s.r.o. s žalobkyní smlouvu v navržené lhůtě podepsal. Současně byla žalobkyně poučena o následku neodstranění vad spočívajících v zastavení řízení podle § 66 odst. 1 písm. c) správního řádu. Žalobkyně vady návrhu na zahájení řízení neodstranila především s odůvodněním, že nemůže nahradit povinnost GasNet, s.r.o. a navrhnout konkrétní znění návrhu smlouvy o připojení k distribuční soustavě, protože k tomu nemá pravomoc ani údaje o distribuční soustavě v potřebném rozsahu. Energetický regulační úřad tak usnesením ze dne 7. 6. 2022, čj. 08854-8/2022-ERU, sporné řízení zastavil podle § 66 odst. 1 písm. c) správního řádu z důvodu neodstranění podstatných vad žádosti, které bránily pokračování v řízení.

[5] Proti usnesení ERÚ ze dne 7. 6. 2022, čj. 08854-8/2022-ERU, podala žalobkyně rozklad. Rada ERÚ rozhodnutím ze dne 10. 1. 2023, čj. 08854-15/2022-ERU, rozklad zamítla a napadené usnesení potvrdila s tím, že bylo vydáno v souladu se zákonem. Rada ERÚ uvedla, že základním nedostatkem podání žalobkyně bylo, že se v zásadě omezila pouze na kritiku postupu GasNet, s.r.o., a že se Radě ERÚ jevil postup žalobkyně jako předčasný, neboť ani není jasné, že by mezi účastníky řízení byl jakýkoli spor v otázkách samotného připojení k distribuční soustavě. Ostatně i z vyjádření GasNet, s.r.o. k podanému rozkladu vyplynulo, že je stále připravena připojit odběrné místo žalobkyně, uzavřít s ní smlouvu o připojení, jakož je i nadále připravena jednat o jejím obsahu. Za tím účelem je však podle GasNet, s.r.o. třeba, aby žalobkyně učinila jasný a srozumitelný návrh na úpravu smlouvy o připojení.

[6] Na to se žalobkyně žalobou ze dne 22. 3. 2023 domáhala u Krajského soudu v Brně přezkoumání rozhodnutí, jímž Rada ERÚ zamítla rozklad žalobkyně a potvrdila usnesení ERÚ ze dne 7. 6. 2022, čj. 08854-8/2022-ERU. Krajský soud v Brně tuto žalobu usnesením ze dne 19. 4. 2023, čj. 30 A 28/2023-14, odmítl s odůvodněním, že žalobkyně nesprávně podala žalobu ve správním soudnictví a odkázal jednak na § 46 odst. 2 věta první s. ř. s., podle něhož správní soud návrh odmítne, domáhá-li se navrhovatel přezkoumání

rozhodnutí, jímž správní orgán rozhodl v mezích své zákonné pravomoci v soukromoprávní věci, a jednak na usnesení zvláštního senátu ze dne 14. 7. 2015, čj. Konf 26/2014-18, a rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 10. 2004, čj. 7 As 58/2003-104, ze dne 11. 2. 2014, čj. 2 As 70/2013-45, a ze dne 23. 3. 2023, čj. 2 As 307/2021-43. Zároveň krajský soud žalobkyni poučil, že do jednoho měsíce od právní moci tohoto usnesení může podat svou žalobu u místně příslušného okresního soudu (§ 249 odst. 1 o. s. ř.).

[7] Žalobkyně proto dne 30. 5. 2023 podala u Okresního soudu v Ústí nad Labem žalobu, jíž se domáhala změny rozhodnutí Rady ERÚ ze dne 10. 1. 2023, čj. 08854-15/2022-ERU. Okresní soud je však přesvědčen, že se jedná o věc, která náleží do věcné příslušnosti soudu, který rozhoduje podle s. ř. s. věci správního soudnictví, a proto podal návrh na řešení negativního kompetenčního sporu.

[8] Podle navrhovatele nemá soud v občanském soudním řízení podle § 7 odst. 1 o. s. ř. pravomoc rozhodovat spor o uzavření smlouvy podle energetického zákona mezi držitelem licence a zákazníkem, o nějž v této věci mezi žalobkyní a společností GasNet, s.r.o. jde, neboť tato pravomoc náleží dle navrhovatele v souladu s § 17 odst. 7 písm. a) energetického zákona Energetickému regulačnímu úřadu. Takový spor by soud v občanském soudním řízení měl podle § 7 odst. 2 o. s. ř. pravomoc projednávat a rozhodovat jen za podmínek uvedených v části páté o. s. ř., tedy poté, co o sporu správní orgán meritorně rozhodl. Navrhovatel namítal, že v předmětné správní věci ERÚ dosud spor meritorně nerozhodl, když rozhodl pouze rozhodnutím procesní povahy, a to výrokem o zastavení řízení, resp. výrokem, jímž byl v rozkladovém řízení vedeném podle správního řádu zamítnut rozklad a potvrzen výrok prvostupňového správního orgánu o zastavení řízení. Navrhovatel proto dovodil, že domáhá-li se žalobkyně zrušení (změny) napadeného rozhodnutí správního orgánu, jedná se o žalobu proti rozhodnutí správního orgánu ve smyslu § 4 odst. 1 písm. a) s. ř. s., o níž má rozhodovat soud ve správním soudnictví. Dále navrhovatel odkázal na komentářovou literaturu a závěry učiněné v usneseních zvláštního senátu ze dne 20. 9. 2017, čj. Konf 22/2006-8, ze dne 21. 9. 2011, čj. Konf 65/2010-21, a ze dne 16. 1. 2023, čj. Konf 3/2022-53. Navrhl proto, aby zvláštní senát vyslovil, že příslušným vydat rozhodnutí ve věci vedené u Okresního soudu v Ústí nad Labem pod sp. zn. 77 C 166/2023, o žalobě proti rozhodnutí Energetického regulačního úřadu ze dne 10. 1. 2023, čj. 08854-15/2022-ERU, je soud ve správním soudnictví a dále že usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 19. 4. 2023, čj. 30 A 28/2023-14, se zrušuje.

[9] Zvláštní senát se nejprve zabýval otázkou, zda jsou splněny podmínky pro vydání rozhodnutí o kompetenčním sporu, přičemž vycházel z následujících skutečností a úvah:

[10] V nyní rozhodované věci popřeli svou pravomoc navrhovatel, jako soud rozhodující v občanském soudním řízení, i krajský soud, jako soud rozhodující ve správním soudnictví, jedná se proto o negativní kompetenční spor ve smyslu § 1 odst. 1 písm. b) zákona č. 131/2002 Sb. a § 1 odst. 2 věty druhé téhož zákona, k jehož projednání a rozhodnutí je příslušný zvláštní senát.

[11] Podstatou kompetenčního sporu je otázka, kdo je příslušný rozhodnout o zrušení, případně nahrazení rozhodnutí Energetického regulačního úřadu, kterým byl zamítnut

rozklad a potvrzeno rozhodnutí o zastavení řízení ve sporu o přístup k energetické infrastruktuře podle energetického zákona.

[12] Zvláštní senát se již v minulosti vyslovil k otázce, které větvi soudnictví náleží poskytnutí ochrany v případech, kdy se správní orgán, který má pravomoc rozhodnout věc soukromého práva, ve věci meritorně nerozhodne (např. zastaví řízení). V usnesení ze dne 20. 9. 2007, čj. Konf 22/2006-8, vyložil, že § 244 o. s. ř. je základním obecným ustanovením, které určuje podmínky, za nichž může být věc projednána na návrh v občanském soudním řízení: jde o případy, v nichž

1. správní orgán rozhodl podle zvláštního zákona o sporu nebo o jiné právní věci, která vyplývá z občanskoprávních, pracovních, rodinných a z obchodních vztahů, a
2. toto rozhodnutí správního orgánu nabylo právní moci.

[13] Zvláštní senát se v citovaném usnesení zabýval výkladem pojmu *„rozhodnutí o sporu nebo o jiné právní věci vyplývající ze soukromoprávních vztahů“*, přičemž svou pozornost upínal zejména k situaci, kdy správní orgán z procesních důvodů zastaví řízení ve věci, která spadá do jeho věcné příslušnosti, ale záležitostí se věcně vůbec nezabývá (v tehdy posuzované věci správní orgán zastavil řízení pro neodstranění nedostatků návrhu); zvláštní senát vyložil, že *„k tomu, aby si soud za takových okolností mohl předsevzít rozhodnutí věci in merito, by chyběla podmínka vymezená v § 244 o. s. ř., tj. že správní orgán o sporu (in merito) již rozhodl. Zvláštní senát proto za správný považuje závěr, že pravomoc soudu v občanském soudním řízení bude založena až tehdy, kdy správní orgán rozhodne věcně o sporu nebo o jiné právní věci vyplývající ze soukromoprávních vztahů, tj. zjistí, co je právem, nebo toto právo založí.“*

[14] Usnesením, jímž se správní řízení zastavuje, má být řízení skončeno, aniž by došlo k projednání žádosti, a aniž by bylo vydáno meritorní rozhodnutí, jež by v určité věci založilo, měnilo nebo rušilo práva anebo povinnosti jmenovitě určené osoby nebo v určité věci prohlásilo, že taková osoba práva nebo povinnosti má anebo nemá (k tomu srov. § 66 a § 67 správního řádu).

[15] Proto k přezkumu rozhodnutí správního orgánu ve věci vyplývající ze soukromoprávních vztahů, spadající do jeho věcné příslušnosti, kterou se ale z procesních důvodů věcně vůbec nezabývá, jsou příslušné soudy ve správním soudnictví (srov. usnesení zvláštního senátu ze dne 21. 9. 2011, čj. Konf 65/2010-21, ze dne 2. 12. 2014, čj. Konf 39/2013-14, ze dne 12. 2. 2019, čj. Konf 50/2018-7, a ze dne 16. 1. 2023, čj. Konf 3/2022-53).

[16] V nyní projednávané věci správní orgán druhého stupně (Rada ERÚ) zamítl rozklad a potvrdil napadené usnesení ERÚ, jímž bylo řízení zastaveno pro neodstranění podstatných vad žádosti, které bránily pokračování v řízení podle § 66 odst. 1 písm. c) správního řádu. Je tedy zřejmé, že ve věci meritorně nerozhodl. Podmínka § 244 odst. 1 o. s. ř. pro založení pravomoci soudu rozhodujícího v občanském soudním řízení podle části páté o. s. ř. tedy nebyla splněna.

[17] Zvláštní senát proto uzavírá, že k rozhodnutí o projednávané věci je dána pravomoc soudu rozhodujícího ve správním soudnictví. Podle § 5 odst. 3 zákona č. 131/2002 Sb. zvláštní senát zruší rozhodnutí, kterým strana kompetenčního sporu popřela svou pravomoc o věci rozhodovat, ačkoliv podle rozhodnutí zvláštního senátu je vydání rozhodnutí ve věci

uvedené v návrhu na zahájení řízení v její pravomoci. Výrokem II. tohoto usnesení proto zvláštní senát zrušil usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 19. 4. 2023, čj. 30 A 28/2023-14, které je v rozporu s výrokem ad I.

[18] Pravomocné rozhodnutí zvláštního senátu je podle § 5 odst. 5 zákona č. 131/2002 Sb. závazné pro strany kompetenčního sporu, účastníky řízení, v němž spor vznikl, pro správní orgány [§ 4 odst. 1 písm. a) s. ř. s.] i soudy. Dále tedy bude Krajský soud v Brně pokračovat v řízení o podané správní žalobě.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně 20. prosince 2023

JUDr. Pavel Simon
předseda zvláštního senátu